

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.VII.20.848/2020/7.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke
. Gáspár Mónika előadó bíró
. Csőke Andrea bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Tarczay Áron ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselői: Dr. Soós Tibor Ügyvédi Iroda

A per tárgya: küldöttgyűlési határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.050/2019/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 15.P.20.769/2018/24. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és az alperes 2017. április 9-i küldöttgyűlésének az Etikai és Fegyelmi Bizottság 7/2016. Et.B. számú határozatát jóváhagyó és a felperes fellebbezését elutasító határozatát hatályon kívül helyezi, egyúttal az alperest új határozat meghozatalára kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 120.000 (százhuszezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint 90.000 (kilencvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperesnek tagja a felperes, akivel szemben - etikai és fegyelmi eljárás eredményeként - az alperes Etikai és Fegyelmi Bizottsága a 2016. október 30-án 7/2016. Et.B. határozatával végleges

kizárás büntetést szabott ki. A határozattal szemben a felperes fellebbezéssel élt.

- [2] Az alperes elnöke a 2017. március 21-én kelt meghívóval az alperes küldöttgyűlését 2017. április 9-ére összehívta. A meghívó a 8. napirendi tárgykörként azt tartalmazta, hogy „Döntés etikai ügyekben”.
- [3] Az alperes elnöke a 2017. március 29-i levelével azzal egészítette a korábbi meghívó tartalmát a 8. napirendi pont körében, hogy a küldöttgyűlés az Etikai és Fegyelmi Bizottságnak a felperessel szemben végleges kizárásról hozott határozatáról, valamint a felperes fellebbezéséről kell döntsön.
- [4] A 2017. április 9-i küldöttgyűlés az Etikai és Fegyelmi Bizottság elsőfokú határozatát jóváhagyta és a felperes fellebbezését elutasította.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:35. §-ára alapított keresetében az alperes 2017. április 9-i küldöttgyűlésének az Etikai és Fegyelmi Bizottság 7/2016. Et.B számú határozatát jóváhagyó határozata hatályon kívül helyezését kérte.
- [6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [8] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [9] A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes 2016. november 13-i Alapszabálya III.8.7. pontjában foglalt rendelkezés megfelel a Ptk. 3:74. § (4) bekezdésében írt szabálynak, az Alapszabály III.1. pontja a Ptk. 3:72. § (1) bekezdésének, a 4. pont pedig a Ptk. 3:18. § (1) bekezdés második mondatának. A törvényi szabályozásnak megfelelő alapszabályi tartalom miatt nem merülhetett fel a Ptk. 3:4. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazása az ügyben.
- [10] Rámutatott ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy az alapszabály esetleges ellentmondásainak feloldása, pontatlan vagy hiányos rendelkezéseinek kiegészítő értelmezése nem feladata a bíróságnak. Az alapszabály rendelkezéseinek nem tulajdonítható a tényleges szabályokat meghaladó többlettartalom.
- [11] A perbeli esetben megállapítható volt, hogy a küldöttgyűlési meghívó 8. napirendi pontjában - eltérő jogszabályi és alapszabályi rendelkezés nélkül - nem kellett név szerint meghatározni azt, akinek etikai ügyében másodfokú szervként a küldöttgyűlés eljár, nem volt elvárás a vonatkozó iratok kiküldése sem. A napirend meghívóbeli meghatározásából a küldöttek tudomást szereztek arról, hogy másodfokú fegyelmi, etikai szervként kell döntenüik. Nem volt jogsértő, hogy a meghívó határidőben történt kézbesítését követően, a határozathozatalt megelőzően az alperes a küldöttek rendelkezésére bocsátotta az adott napirendi ponthoz kapcsolódó iratokat a döntéshozatalhoz.
- [12] Az alperes Etikai és Fegyelmi Szabályzatának 9. §-a a fellebbviteli szerv döntését a rendelkezésre álló iratok, tanúvallomások és bizonyítékok köréhez kapcsolja, ezt meghaladó szabályozást nem tartalmaz, nincs összhangban az alapszabálynak a küldöttgyűlés mint fellebbviteli fegyelmi etikai szervre vonatkozó szabályaival. A bíróság kiegészítő értelmezést az alperesi autonómiába tartozó szabályozásnak nem adhatott, ezen túlmenően pedig helytállóan utalt az elsőfokú bíróság arra a napirend elfogadására a küldöttgyűlésen, ami kifejezte, hogy a küldöttek kellően felkészültnek tekintették magukat a napirendi kérdésben.
- [13] A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem volt megállapítható az Alapszabály 8.11. pontjának sérelme, mivel nem tartalmaz rendelkezést a szavazatszámlálókkal kapcsolatban egyenként vagy együttesen szükséges szavazatról.
- [14] A küldöttgyűlési jegyzőkönyv a 8. napirendi ponthoz tartozóan egyértelműen rögzítette a jelenlévők számát, amelyből kitűnik, hogy megtörtént a határozatképesség vizsgálata a Ptk. 3:18. § (1) bekezdés második mondata, az Alapszabály III.4. pontja szerint.
- [15] A Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja, az Alapszabály III.8.4. pontja értelmében egyedül a felperes

minősült a vizsgált tárgykör szerint érdekelt, ezáltal a határozathozatal során figyelembe nem vehető személynek. A felperes érvelésével szemben más személy érdekeltisége nem volt igazolt, egyebekben pedig a küldöttgyűlési jegyzőkönyv szerint az Etikai és Fegyelmi Bizottság tagjai nem szavaztak.

- [16] A küldöttgyűlés összetétele tekintetében a felperes anélkül hivatkozott jogszabálysértésre, hogy annak kapcsán megfelelő tényelődást tett volna a küldöttek szabályszerű állítására. A felperes tagdíjfizetésre, illetve nemfizetésre utalt, de nem adta elő, hogy erre tekintettel az Alapszabály III.8.1. pontja szerint miként kellett volna megvalósulnia a küldöttállításnak.
- [17] A keresettel támadott határozat tartalmát tekintve megállapítható volt, hogy az alperes számos elévülési időn belüli felperesi magatartást is figyelembe vett és az Etikai és Fegyelmi szabályzat 2. § e), f), g) pontjai szerint fegyelmi vétség megállapításra alkalmasnak ítélte. Az alperes mérlegelési jogkörébe tartozott egyrészt az, hogy az eljárása tárgyává tett cselekmény, amelyet egyébként a felperes nem tett vitássá, megvalósítja-e a fegyelmi vétséget az Etikai és Fegyelmi Szabályzat 2. § f), g) pontja szerint, továbbá a fegyelmi büntetés mértékének meghatározása is, amelyet a bíróság nem mérlegelhetett felül.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [18] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetnek helytadó döntés meghozatalát kérte.
- [19] Előadta, hogy az ügyben eljáró bíróságok a Ptk. 3:35. §-ának megsértésével utasították el a keresetet.
- [20] Fenntartotta, hogy a küldöttgyűlés meghívója hiányosnak minősült, mert csak annyit tartalmazott a 8. napirend vonatkozásában, hogy döntés etikai ügyekben. Ez okból sérült a Ptk. 3:74. § (4) bekezdésének szabálya, valamint az Alapszabály III.8.7. pontja. Hiányosnak minősült a meghívó azért is, mert ahhoz az alperes nem mellékelte a konkrét etikai ügy iratanyagát, miáltal sérült a Ptk. 3:17. §-ának (3) bekezdése, az Alapszabály III.1. pontja, XIV.10. c) pontja és az Etikai és Fegyelmi Szabályzat 9. §-a. Azzal, hogy az alperes később pótolta a fenti hiányokat, megállapítható, hogy a 15 napos határidő betartása nélkül intézkedett az iratküldésről, amivel a Ptk. 3:72. § (1) bekezdését, az Alapszabály III.1. pontját sértette.
- [21] Állította, hogy a szavazatszámmlálók együttes megválasztása - az irányadó egyenkénti megválasztás helyett - az Alapszabály III.8.11. pontját sértette.
- [22] Azáltal, hogy a 8. napirendi pont kapcsán szavazás előtt nem történt meg a határozatképesség vizsgálata, sérült a Ptk. 3:18. § (1) bekezdése, az Alapszabály III.4. pontja. Személyes érdekeltségük miatt nem szavazhattak volna a fegyelmi bizottság tagjai, ezért a határozat sérti a Ptk. 3:18. § (2) bekezdését, 3:19. § (2) bekezdés f) pontját is.
- [23] Hivatkozott továbbá arra, hogy a küldöttgyűlés összetétele nem felelt meg az Alapszabály XIV. pontjának, amely a tagsági jogviszony megszűnésének esetei között nem említi a tagdíjfizetés elmaradását. A küldöttállításnál ezért figyelembe kellett volna venni a nemfizető tagokat is.
- [24] Álláspontja szerint a küldöttgyűlési határozat tartalmát illetően sem helytálló, sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, a Ptk. 1:6. §-át, 3:35. §-át, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését, az Etikai és Fegyelmi Szabályzat 2. §-át és 3. §-át, az Alapszabály XIV. 10.c) (1) bekezdését, a az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény. 37. § (1) bekezdését, (3) bekezdés a) pontját. A felperesnek joga volt véleményt nyilvánítani és a szavazatokat nyilvánosságra hozni.
- [25] Állította végül, hogy a terhén értékelt magatartások döntő része elévült, a fennmaradó rész csekély súlyú, nem volt alkalmas fegyelmi eljárás megindítására, emiatt sérült az Etikai és Fegyelmi Szabályzat 7. §-a, az Alapszabály XIV. 10.c) pontja.
- [26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban fenntartására irányult. Egyetértett a jogerős ítélet indokaival.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [27] A Kúria a jogerős ítéletet a rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból az alábbiak szerint jogszabálysértőnek találta.
- [28] A Ptk. 3:17. § (2) bekezdése eltérést nem engedő tartalommal határozza meg a jogi személy döntéshozó szervének - ilyennek minősül a 3:16. § (1) bekezdés szerint a tagok összességéből vagy a tagok által maguk közül választott küldöttekből álló testület (küldöttgyűlés) - ülését összehívó meghívó kötelező tartalmi elemeit. A meghívónak tartalmaznia kell többek között az ülés napirendjének megjelölését [3:17. § (2) bekezdés c) pont], mégpedig olyan részletességgel, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák [3:17. § (3) bekezdés].
- [29] A Ptk. jogi személyekre általános jelleggel szabott előző szabályával együtt kell érvényesülnie egyesületek esetében a Ptk. 3:72. § (1) bekezdésében írt rendelkezésnek, amely előírja, hogy a közgyűlési meghívó elküldése és a közgyűlés napja között legalább tizenöt napnak kell eltelnie.
- [30] A Ptk. 3:17. § (2) bekezdés c) pontjából, (3) bekezdéséből, valamint a 3:72. § (1) bekezdéséből együttesen következik, hogy egyesület döntéshozó szerve ülésének szabályszerű összehívásához a törvényben meghatározott tizenöt napos határidő betartása mellett kell teljesüljön a napirend tartalmi előkészítése és közlése a szavazásra jogosult tagokkal, küldöttekkel. Mindez - a tizenöt napos időköz szabálya és a megfelelő tartalmi előkészítés - együttesen jelentik garanciáját annak, hogy a tagok (küldöttek) az ülésen tárgyalni kívánt témakörökben felkészülhessenek, a határozathozatalt megelőzően megfelelően tájékozódjanak, álláspontjukat alapos megfontolás után kialakíthassák (BH2014.155., BH2020.81.).
- [31] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a napirend kellő tartalmú (és idejű) ismertetésén múlik a tagok (küldöttek) felkészülése és érdemi álláspontjának kialakítása. A meghívó tartalmának kialakítása továbbá alapvetően képes befolyásolni a tagot (küldöttet) abban is, hogy a vele közölt témakörökben - akár azért, mert számára felismerhetően jelentőséggel bírnak - részt vesz-e a legfőbb szerv ülésén, avagy arról távol marad.
- [32] A perbeli esetben a határidőben küldött meghívó a 8. napirendi tárgykört „Döntés etikai ügyekben” megjelöléssel tartalmazta, a felperes nevére, ügyére egyáltalán nem utalt, és - bár nem kötelező - mellékletek sem tették egyértelművé a tartalmát. A vizsgált meghívó nem tartalmazta az adott napirendi kérdés pontos tárgykörét, nem volt a ténylegesen tárgyalni kívánt esetre vonatkoztatható tartalma.
- [33] A meghívó tartalma a vizsgált körben nem felelt meg a törvényes követelményeknek [Ptk. 3: 17. § (2) bekezdés c) pont, (3) bekezdés], korrekciója a küldöttgyűlés napját megelőző tizenöt napon belül nem történt meg, a törvényes határidőn túl elküldött iratokkal nem volt kiküszöbölhető a jogszabálysértés. Ebből következően az alperes 2017. április 9-i küldöttgyűlése a 8. napirendi tárgykörben nem volt szabályszerűen összehívottnak tekinthető.
- [34] Nem szabályszerűen közölt kérdést a döntéshozó szerv nem tárgyalhat, az adott tárgykörben nem határozhat, kivéve ha a jogi személyekre vonatkozó általános szabályok szerint az ülésen valamennyi részvételre jogosult - egyesület esetében pedig elegendő, ha csupán a részvételre jogosultak háromnegyede - jelen van és a napirenden nem szereplő kérdés megtárgyalásához egyhangúlag hozzájárul [Ptk. 3:17. § (6) bekezdés, 3:74. § (4) bekezdés]. Az alperes Alapszabályának III.8.7. pontja - szemben a Ptk. 2016. évi CLXXIX. törvénnyel módosított 3:74. § (4) bekezdésének kevésbé szigorú szabályával - a Ptk. 3:17. § (6) bekezdésével egyező tartalommal rendezi a kérdést.
- [35] Az ügyben eljáró bíróságok eltérő - azonban téves - jogi álláspontjuk miatt nem vizsgálták az alperes küldöttgyűlésének létszámát, és azt sem, hogy az ülésen részvételre jogosult küldöttek számához képest miként alakult a perbeli küldöttgyűlésen ténylegesen megjelent küldöttek száma. A 2017. április 9-i küldöttgyűlés jegyzőkönyve is csupán annyit rögzít - szemben a korábbi, 2016. november

13-i küldöttgyűlési jegyzőkönyvvel, amely a megjelentek számadata (301 fő) mellett tartalmazta a küldöttgyűlés mint testület létszámát is (430 fő) -, hogy az ülés megnyitásakor 254 küldött jelent meg, a létszám a napirendi pontok tárgyalásának megkezdéséig kiegészült 292 főre.

- [36] Mindez mégsem jelentette akadályát a jogerős ítélet érdemi felülbírálatának és annak megítélésének, hogy a nem szabályszerűen közölt tárgykörben a kivételszabály alkalmazásával hozhatott-e döntést az alperes küldöttgyűlése. A 2017. április 9-i küldöttgyűlési jegyzőkönyv nem hagy kétséget ugyanis afelől, hogy a küldöttgyűlés nem adta egyhangú hozzájárulását a meghívóban megjelölt napirendi pontok megtárgyalásához: az adott szavazás eredményeként a megjelent küldöttek „látható többsége” értett csupán egyet a közölt napirendi pontok megtárgyalásával, egy küldött a megtárgyalás ellen szavazott, kettő pedig tartózkodott (küldöttgyűlési jegyzőkönyv 7. oldal). Az alperes elnökének ezzel kapcsolatos nyilatkozatából - miként azt a küldöttgyűlési jegyzőkönyv 6. oldala rögzíti - kiolvasható az is, hogy a küldöttek összlétszámához viszonyítva nem teljesült a küldöttek általa - az Alapszabály III.8.7. pontjában foglaltakra figyelemmel e vonatkozásban tévesen - relevánsnak tartott háromnegyedes jelenléte sem a küldöttgyűlésen.
- [37] Mindebből következően megalapozottan kérte a felperes a keresetével támadott küldöttgyűlési határozat hatályon kívül helyezését a Ptk. 3:35. §-a szerint amiatt, hogy a 2017. április 9-i küldöttgyűlési meghívó tartalma a 8. napirendi tárgykörben nem felelt meg a törvényes kellékeknek és a nem szabályszerűen közölt napirend megtárgyalásához hiányzott a küldöttek kellő hozzájárulása.
- [38] Az előzőek szükségtelenné tették a felülvizsgálati kérelem további hivatkozásainak vizsgálatát a támadott határozat egyéb okból jogszabálysértő, illetve alapszabályba ütköző jellegére.
- [39] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperes keresettel támadott határozatát hatályon kívül helyezte, egyben az rPtk. 3:37. § (1) bekezdésének alkalmazásával új határozat meghozatalát rendelte el. A fegyelmi ügyben hozott elsőfokú határozattal szemben benyújtott fellebbezés elbírálása nem mellőzhető, miként azt az alperes Alapszabályának III.7.s) pontja is elismeri.

Záró rész

- [40] Az eredményes felülvizsgálati kérelem alapján a pervesztes alperes köteles megfizetni a felperesnek az általa megfizetett 21.000 Ft elsőfokú eljárási illetékből, 48.000 Ft fellebbezési eljárási illetékből, 70.000 Ft felülvizsgálati eljárási illetékből, valamint a jogi képviseletével az egyes eljárási szakaszokban felmerült munkadíjból álló első- és másodfokú perköltséget, valamint a felülvizsgálati eljárási költségét az rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése szerint. Az ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján, a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével, áfa felszámítása nélkül állapította meg.
- [41] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

, 2020. december 8.

. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelül: